บทคัดย่อ

การวิจัยในหัวข้อ “มโนทัศน์ทางการเมืองของรัฐพม่าบนพื้นที่สื่อรัฐบาลทหาร” อยู่ภายใต้ชุดโครงการ “ประเทศพม่าศึกษา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบคิดหรือแนวคิดทางการเมืองของรัฐพม่าโดยวิเคราะห์เนื้อหาของตัวบทประเภท “ความเรียงเพื่อชาติ” ของนักเขียนพม่าตามที่คัดสรรมาจากสิ่งพิมพ์รัฐในช่วงสองทศวรรษ (ค.ศ. 1988-2008) วิธีวิทยาที่ใช้ในการวิจัยคือการวิเคราะห์ตัวบทตามแนวคิดแบบสร้างนิยมเพื่อค้นหานัยสำคัญทางการเมืองและการประกอบสร้างตัวบทของสื่อรัฐพม่าภายใต้การกำกับของรัฐบาลทหาร

ผลการวิจัยพบว่า รัฐบาลพม่าพยายามสร้างปฏิบัติการจิตวิทยาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของชาติทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม 12 ข้อ และปูทางให้ระบอบประชาธิปไตยแบบมีวินัยได้รับความเห็นชอบจากมวลชนรัฐ ในการนี้ รัฐบาลได้สร้างและตอกย้ำวาทกรรมความทันสมัยที่ว่า สันติภาพมาก่อนการพัฒนา การพัฒนาสำคัญกว่าการเมือง และการเมืองเพื่อประชาชนอยู่เหนือการเมืองเพื่อพรรค โดยส่งเสริมการผลิตตัวบทความเรียงเพื่อชาติด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ผู้กระทำ ปฏิบัติการ และเป้าหมาย กล่าวคือ รัฐบาลสร้างนัยสำคัญว่ากองทัพต้องนำการเมือง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ชำระความทรงจำเพื่อปรับแต่งอดีตให้แก่กองทัพ และกลุ่มผู้ชำนาญเสนอนาฏกรรมเพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้แก่กองทัพ

ในทางโครงสร้าง ตัวบทความเรียงเพื่อชาติประกอบด้วยมโนทัศน์หลัก 3 ชุด ได้แก่ ประวัติศาสตร์ชาติ แนวทางการเมือง และผู้นำประเทศ กล่าวคือ มโนทัศน์ประวัติศาสตร์ชาติประกอบด้วยมรดกชาติ (ปฐมมนุษย์ ทรัพยากร สหชนชาติ และราชอาณาจักร) กับภัยของชาติ (เจ้าอาณานิคมอังกฤษ ฟาสซิสต์ญี่ปุ่น จีนขาว จักรวรรดิอเมริกา และมหาโยดะยา) มโนทัศน์แนวทางการเมืองประกอบด้วยการเมืองเก่า (ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา และประชาธิปไตยแบบสังคมนิยม) กับการเมืองใหม่ (ประชาธิปไตยแบบมีวินัย) และมโนทัศน์ผู้นำประเทศประกอบด้วยผู้นำดี (ยอดนักรบ กองทัพแห่งชาติ และมวลชนรัฐ-USDA) กับผู้นำเลว (นักการเมือง กลุ่มชนชาตินิยม พรรค-BCP และพรรค-NLD) ส่วนในทางปฏิบัติ มโนทัศน์ดังกล่าวถูกสื่อรัฐพม่าเลือกมาประกอบสร้างเป็นตัวบทเพื่อให้เกิดมโนภาพสำคัญ 4 แบบ ได้แก่ มโนภาพบทเรียน-บทเลือก-บทสรุป มโนภาพอดีต-ปัจจุบัน มโนภาพเอกราช-เอกภาพ-อธิปไตย และมโนภาพความหวัง-ความเสื่อม โดยอาจสรุปเป็นแก่นสาระได้ว่า “โดยอาศัยบทเรียนทางประวัติศาสตร์ (ก่อน 1988) อันนำมาสู่บทสรุปในปัจจุบัน (หลัง 1988) ประชาชน (มวลชนรัฐและกลุ่ม/พรรคการเมือง) จำยอมมอบอำนาจให้กองทัพ เพื่อให้กองทัพสร้างคน

และคัดสรรผู้นำในอุดมคติมาปกครองประเทศด้วยระบอบการเมืองที่สมสมัยและนำพาประเทศไปสู่ความทันสมัย นั่นคือ ประชาชน (มวลชนรัฐ) จะไม่ยอมมอบอำนาจให้กลุ่ม/พรรคการเมืองโดยลำพัง เพราะอาจนำไปสู่ความไร้เอกภาพ การสิ้นอธิปไตย และการเสียเอกราชในที่สุด" มโนภาพดังกล่าวได้ผ่านการกระบวนการตอกย้ำจนฝังรากเป็นสำนึกทางการเมืองสำหรับพรรคการเมืองในกำกับของกองทัพแห่งชาติ หรือ USDP

ข้อสังเกตมีว่ามโนทัศน์ทางการเมืองของพม่านั้นมีหัวใจอยู่ที่ความมั่นคงอันอาจเชื่อมโยงถึงรัฐไทยในประเด็นละเอียดอ่อน อาทิ การรุกล้ำอธิปไตยทางเส้นเขตแดน การวิพากษ์อุดมการณ์ทางการเมืองที่ต่างกัน และการถูกดึงให้ไปเกี่ยวข้องกับการเมืองภายในพม่า ดังนั้น ฝ่ายไทยจึงควรคำนึงถึงเหตุปัจจัยที่อาจนำมาสู่ความขัดแย้งระหว่างรัฐต่อรัฐ อาทิ การพึ่งพาทรัพยากรจากพม่าอย่างไม่เป็นธรรม การคุกคามหรือเอาเปรียบจากระบบทุนนิยมเสรีของไทย การวิพากษ์วิจารณ์กองทัพพม่าหรือเผด็จการทหาร และการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่า เป็นต้น

Abstract

Research on the "Political concepts of Myanmar regime in its military state media" is undertaken under the project of Myanmar Country Focus supported by Thailand Research Fund. The purpose of this research is to study political thought and practice of Myanmar regime by deciphering the hidden meaning in Myanmar written texts, inclusively called *essays for the sake of nation*, selected from the publications in the last two decades during 1988 – 2008. In order to unfold the political signification and textual construction under the supervision of Myanmar military government, the methodology used in this study is a hermeneutic interpretive approach based on Constructionism, a sociological theory of knowledge.

The results showed that Myanmar authorities are trying to practice mass psychology in order to achieve the declared twelve national politic, economic and social goals, paving the way for discipline democracy, by creating and underlining discourses of modernization as saying: peace comes before development, development is more important than politics and national politics is above party politics. The essays for the sake of nation are manufactured with 3 underlying components; namely actor, action and goal, to reach the conclusion that the regime creates political significance for the army, official experts adjust national memoirs to serve to the army, and subordinated authors provide dramatic images to the army accordingly.

Structurally, the essays reveal three main categorical and oppositional concepts, namely national history, political approach and national leader. That is, national history consists contrastively of the national heritage (first mankind, natural resource, multi-nationalities and ancient kingdom) and national enemies (British colonies, Japanese fascist, white Chinese, American empire and pan-Thaiism). The political approach consists contrastively of old politics (parliamentary democracy and socialist democracy) and new politics (discipline democracy). The national leader consists contrastively of good leader (national hero, national army and USDA)

and bad leader (politician, racialism, BCP and NLD). Practically, such concepts, insinuated in state media, enforce at least 4 aspects of perception among masses; that is, lesson-selection-conclusion; past-present; independence-unity-sovereign; and hope-ebb. It can be concluded that "through the lessons of history (before 1988), leading to the current conclusion (after 1988), national people (masses and political parties) had entrusted authority to the national army in selecting the ideal leader to rule the country in a suitable time and lead their country to modernization. That means the people of all nationalities (masses) would not authorize a group / political party alone for fear that they may lead the country to no unity, end of sovereignty and loss of independence in the end. So far, such constructed concepts and derived perception have been emphasizing the military-leaded political doctrine for USDA under the supervision of the Myanmar regime and the armed forces.

Note that the political concepts stress excessively on national security, which may be linked to sensitive issues between Thailand and Myanmar, such as the invasion of sovereign territory, critique due to different political ideology and conflicts relevant to political issues inside Myanmar. Therefore, some factors that may lead to such conflicts between the two states are to be carefully considered, such as unfair dependence on Myanmar resources, threat or advantage of neo-capitalism, criticism of Myanmar military junta and political movements in Thailand against Myanmar regime.